

RASKAUDEN ULTRÄÄNISEULONTATUTKIMUKSET

Hyvinkään sairaala, Naistenklinikka, Espoon sairaala

Hyvä odottava äiti

Raskaana oleville äitiysneuvolassa ja -poliklinikalla tehtävien tutkimusten tarkoitus on todeta, onko raskaus edennyt normaalisti, sekä saada tietoja mahdollisista riskitekijöistä. Jokainen raskaana oleva toivoo, että sikiö kehittyisi normaalisti ja että syntyvä lapsi olisi terve. Valitettavasti aina näin ei ole. Poikkeavuuksia voidaan todeta sikiötutkimuksilla, mutta on myös paljon sellaisia poikkeavuuksia ja sairauksia, joita **ei** voida seulontatutkimuksilla selvittää.

Sinulla on mahdollisuus osallistua kahteen kättilön tekemään ultraäänitutkimukseen raskautenne aikana. Molemmat tutkimukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia. Neuvolasta saat myös tietoa tutkimuksista.

1. Varhaisraskauden ultraäänitutkimus ja/tai kromosomihäiriöiden seulonta

Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen tekee äitiyspoliklinikalla raskausviikolla **11+0–13+6** erityiskoulutettu kättilö joko emättimen kautta tai vatsanpeitteiden päältä. Tutkimuksella selvitetään sikiöiden lukumäärä ja voidaan arvioida raskauden kesto tarkemmin kuin pelkästään viimeisten kuukautisten ajankohdan perusteella. Lisäksi tutkimuksessa voidaan mitata niskaturvotus ja tutkia sikiön rakenteet pääpiirteittäin. Lisääntynyt niskaturvotus voi merkitä suurentunutta kromosomipoikkeavuuden tai rakennepoikkeavuuden riskiä.

Kromosomihäiriöiden tavallisin muoto on 21-trisomia eli Downin oireyhtymä. Downin oireyhtymää seulotaan ensisijaisesti **varhaisraskauden yhdistelmäseulonnalla**, jossa huomioidaan äidin ikä, sikiön niskaturvotus ja verikokeen tulos. Sama varhaisraskauden yhdistelmäseulonta arvioi nykyisin riskiä myös harvinaisempaan 18-trisomiaan eli Edwardin Syndroomaan, jonka tulos ilmoitetaan samalla.

Menetelmässä otetaan äidiltä verinäyte raskausviikolla 9+0-11+6 sekä mitataan ultraäänitutkimuksessa sikiön koko (pää-perämitta) ja niskaturvotus raskausviikolla 11+0 -13+6. Osallistuessasi yhdistelmäseulontaan sinun tulee käydä yleensä jo valmiiksi laboratoriossa ennen varsinaista ultraäänitutkimusta. Koska ultraäänitutkimuksessa voi ilmetä poikkeavuutta raskauden kestossa verrattuna kuukautisten perusteella arvioituun raskauden keston, on paras ajankohta käydä laboratoriossa silloin kun 10 raskausviikkoa on täynnä. Yhdistelmäseulonta löytää em. kromosomipoikkeavuuksista yli 80 %.

Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksessa voidaan nähdä myös jo suuret ja vaikeat rakennepoikkeavuudet. Jos sikiöllä todetaan korostunut niskaturvotus tai rakennepoikkeavuus, saatte asiaan liittyvää tietoa ja tarvittaessa järjestetään jatkotutkimukset¹.

Mikäli varhaisraskauden yhdistelmäseulonta ei ole toteutunut, voidaan Downin oireyhtymää seuloa myös toissijaisesti **keskiraskauden seerumiseulonnalla raskausviikoilla 15+0-16+6**.

Kromosomihäiriöseulonnan tulos ilmoitetaan sinulle kirjeitse. Jos seulonnan tulos osoittaa suurentunutta riskiä, sinuun otetaan yhteyttä suoraan Naistenklinikkan Sikiölääkätieteen keskukselta joko kirjeitse tai puhelimitse.

2. Rakennetutkimus

Rakenneultraäänitutkimuksen tekee äitiyspoliklinikalla raskausviikolla **19–21** erityiskoulutettu kättilö vatsanpeitteiden päältä. Tässä tutkimuksessa voidaan todeta noin kolme neljästä sikiön merkittävistä rakennepoikkeavuuksista. Jos ultraäänitutkimuksessa epäillään poikkeavuutta, äiti ohjataan jatkotutkimuksiin¹.

Rakennetutkimus on mahdollista tehdä myöhemminkin, raskausviikoilla 24-26, mutta silloin raskauden keskeyttäminen ei ole enää mahdollista, vaikka sikiöllä todettaisiinkin vaikea rakennepoikkeavuus.

¹ Ultraäänitutkimuksiin liittyvät jatkotutkimukset

Jos ultraäänitutkimuksissa epäillään jotain poikkeavaa, vanhemmilla on mahdollisuus keskustella erikoislääkärin kanssa löydöksen merkityksestä ja tarvittaessa järjestetään lisätutkimukset Hyksin Naistenklinikan Sikiölääkätieteen keskuksessa. Jos lisätutkimuksissa varmistuu, että sikiöllä on kehityshäiriö, sen laatu ja merkitys syntyvän lapsen terveydelle selvitetään vanhemmille niin tarkkaan kuin mahdollista. Tuolloin perheen on mahdollista valmistautua sairaan lapsen syntymään tai päättää raskauden keskeyttämisestä, mikä on Suomen lain mukaan mahdollista 24 raskausviikkoon saakka.

Yleistä

Ultraäänitutkimuksiin on varattu aikaa 30 minuuttia. Yksiköissä on hyvin rajallisesti pysäköintitilaa, joten pyydämme huomioimaan tämän saapuessanne tutkimukseen. Julkisen liikenteen käyttö on suositeltavaa.

Tutkimukseen voit halutessasi ottaa mukaan puolison/tukihenkilön, mutta lasten läsnäoloa tutkimustilanteessa ei sallita, koska asianmukaisesti suoritettava tutkimus vaatii keskittymistä ja työrauhaa.

Yhteystiedot

Hyvinkään sairaala Äitiyspoliklinikka Sairaalankatu 1 05850 HYVINKÄÄ Ajanvaraus ultraäänitutkimukseen terveydenhoitajan läheteellä. Mahdolliset peruutukset ma – pe klo 8.30 – 10.30 puh. 019 4587 2349	Naistenklinikka ja Espoon sairaala Sikiöseulontayksikkö Bulevardi Käyntiosoite: Bulevardi 22 A, 4. krs Helsinki Sähköinen asiointi toteutetaan Terveyskylän Omapolku-palvelukanavan kautta. Asiointitapa (perinteinen /sähköinen) valitaan neuvolakäynnin yhteydessä. Seulonta-ajanvaraus ja –neuvonta toimivat ma – pe klo 9 – 15 puh. 040 575 2466
--	--